

OBJAVLJENI ZBORNICI RADOVA S MEĐUNARODNIH MARIOLOŠKO-MARIJANSKIH
KONGRESA I NACIONALNIH SIMPOZIJA HMI

Fra Petar Lubina, Split

Hrvatski mariološki institut ima svrhu promicati i znanstveno proučavati probleme o presvetoj Bogorodici, vodeći pri tom posebno računa o prošlosti i sadašnjosti Crkve u Hrvata, i promicati autentično štovanje Blažene Djevice Marije u hrvatskim krajevima, imajući stalno u vidu ekumensku dimenziju, posebno u odnosu prema pravoslavnima i islamu. Da bi to mogao ostvariti, njegovi članovi od samog početka sudjeluju u radu međunarodnih marioloških i marijanskih kongresa koje organizira Papinska međunarodna marijanska akademija (PAMI) sa sjedištem u Rimu, a i sam Institut svake dvije, odnosno tri godine upriličuje znanstvene nacionalne mariološke skupove. Tako su njegovi članovi dosad sudjelovali sa svojom jezičnom sekcijom u radu 12 međunarodnih mariološko-marijanskih kongresa, i to: god. 1975. u Rimu (na temu: *Štovanje Bogorodice od XII. do XVI. st.* - R. Brajčić, M. Demović, P. Krilić, V. Merćep, M. Mikulić, I. Ostojić, E. Peričić, F. Šanjek, J. Tandarić, V. Zagorac), god. 1979. u Zaragozi (na temu: *Štovanje Marije u XVI. stoljeću* – A. Akrap, P. Belić, M. Biškup, M. Brida, S. F. Čavar, M. Demović, B. Filinić, B. Fučić, B. Grabar, A. Horvat, F. E. Hoško, H. G. Jurišić, A. Katalinić, N. Kolumbić, E. Peričić, A. Rebić, A. Sekulić, J. Soldo, A. Škobalj, J. Tandarić i J. Turčinović), god. 1983. na Malti (na temu: *Štovanje Marije u XVII. i XVIII. st.* – V. Belaj, M. Belić, P. Belić, M. Biškup, M. Bolonić, M. Demović, Lj. Dobronić, B. Filinić, F. E. Hoško, H. G. Jurišić, A. Katalinić, M. Leščan, A. Mijatović, M. Mirković, T. Mrkonjić, E. Peričić, S. Pupiće Bakrač, J. Radauš-Ribarić, A. Rebić, A. Sekulić, J. Soldo, J. Šetka i L. Županović), god. 1987. u Kevelaeru (na temu: *Štovanje Marije u XIX. i XX. st. do II. vatikanskog sabora* – V. Belaj, P. Belić, M. Biškup, P. Crnjac, M. Demović, Lj. Dobronić, J. Grbavac, F. E. Hoško, M. Ivanišević, N. Jurica, H. G. Jurišić, A. Katalinić, N. Kekić, J. Kukuljan, H. Mihanović, M. Mirković, T. Mrkonjić, B. Nagy, L. Oreč, N. Pavičić, R. Perić, E. Peričić, B. Pezo, J. Radauš-Ribarić, A. Sekulić, J. A. Soldo, A. Šuljak, Z. T. Tenšek i Martin Vidović), god. 1992. u Huelvi (na temu: *Štovanje Marije od II. vatikanskog sabora do danas* – V. Belaj, M. Biškup, M. Bogović, J. Čapo, L. Dobronić, H. G. Jurišić, P. Lubina, I. Malinka i Lj. Maračić, H. Mihanović-Salopek, M. Mirković, L. Oreč, R. Perić, B. Pezo, J. Radauš-Ribarić, A. Rebić, A. Sekulić, J. Šimić i M. Zovkić), god. 1996. u Czestochowi (na temu: *Marija, Majka Gospodinova u otajstvu spasenja, kako se štuje u Duhu Svetome u Istočnim i Zapadnim Crkvama* – J. Batelja, V. Belaj, M. Biškup, L. Cindori, Lj. Dobronić, H. G. Jurišić, Lj. Maračić, H. Mihanović-Salopek, M. Mirković, L. Oreč, B. Pezo, P. Pranjic, A. Rebić, Z. B. Šagi i M. Zovkić), god. 2000. u Rimu (na

temu: *Marija i Presveto Trojstvo* – I. Dugandžić, V. Košić, A. Filić, B. Pezo, P. Lubina, M. Biškup, G. Jurišić, H. Mihanović-Salopek, I. Malinka, C. Pleša i V. Belaj), god. 2004. opet u Rimu (na temu: *Marija prihvaća Sina Božjega u povijesti* – A. Rebić, I. Dugandžić, N. Gašpar, B. Pezo, M. Biškup, P. Lubina, V. Košić, H. Mihanović-Salopek, J. Šimić, T. Z. Tenšek, A. Filić, C. Pleša, T. Filić, N. Nekić, M. Mirković i V. Belaj), god. 2008. u Lurdu (na temu: *Ukazanja BDM: između povijesti, vjere i teologije* – I. Dugandžić, V. Košić, M. Biškup, M. Svirac, K. Koprek, H. Mihanović-Salopek, B. Pezo, G. Jurišić, P. Lubina, T. Filić, I. Karlić, A. Rebić i E. Peričić) i god. 2012. u Rimu (na temu: *Mariologija od II. vatikanskog sabora: privat, prosudba i perspektive* – I. Karlić, M. Pehar, A. Rebić, J. Šimić, N. Gašpar, V. Košić, A. Filić, B. Pezo, G. Jurišić, M. A. Begić, M. Biškup, T. Filić, M. Zovkić, P. Lubina, K. Koprek). Na izvanrednomu međunarodnom kongresu u Sevilli god. 2014. na temu: *Pozvani na „životnu nadu“ (1 Pt 1,3)* u francuskoj jezičnoj sekciji priključila se sa svojim predavanjem M. Svirac. Zalaganjem fra Karla Balića, predsjednika PAMI-a, hrvatska jezična sekcija sudjeluje u radu međunarodnih marioloških kongresa i prije osnutka HMI-a, praktično od nastanka Akademije. Tako hrvatski bogoslovci iznose svoje prouke o *Marijinu Uznesenju* na kongresu u Rimu od 23. – 28. listopada 1950. (A. Crnica, I. Kokot, Đ. Marić, D. Mandić, J. Mađerac, K. Nola, J. Obreški i J. Šetka), o *Bezgrešnom Začecu* u Rimu od 24. – 28. listopada 1954. (J. Burić, A. Crnica, P. Čapkun-Delić, M. Čović, K. Draganović, Đ. Kokša, L. Modrić i M. Žužić, K. Balić, A. Crnica, L. Modrić i S. Sakač), o *Mariji i Crkvi* u Lurdu u rujnu 1958. (K. Balić, J. Borošak, P. Čapkun-Delić, S. Draganović, P. Melada, E. Mikulić, P. Tijan, M. Radetić, I. Žagar i M. Žužić), o *Mariji u Svetom pismu* u Dominikanskoj Republici u ožujku 1965. (B. Duda, W. Keilbach i R. Šilić), o *Mariji u počecima kršćanstva* u Lisabonu i Fatimi u kolovozu 1967. (jedini K. Balić) i o *štovanju Bogorodice od VI. do XXI. stoljeća* u Zagrebu i Mariji Bistrici u kolovozu 1971. (L. Ferenčić, I. Ostojčić, E. Peričić, J. Soldo i A. Škobalj. Sa stručnim predavanjima nastupaju: K. Balić, M. Brlek, R. Brajčić, N. Cambi, B. Fučić, M. Grgić i T. J. Šagi Bunić. Hrvatska sekcija radi i u sklopu marijanskog kongresa na temu „*Marija i suvremeni svijet*“: Ž. Bezić, B. Duda, J. Kuničić, T. Majcen, A. Rebić, Lj. Rupčić).

Osim toga, HMI je, sam ili u suradnji s kojom drugom ustanovom, organizirao 11 nacionalnih marioloških simpozija: god. 1976. u Splitu (na temu: *Štovanje Bogorodice u Hrvata*), god. 1981. u Mariji Bistrici (na temu: *Pučka pobožnost s osobitim osvrtom na štovanje Gospe u Hrvata*), 1984. u Zagrebu i Mariji Bistrici (na temu: *Naša prošteništa i Crkva na putu*), 1988. u Zagrebu (na temu: *BDM u kršćanskoj dubovnosti*), 1990. na Trsatu (na temu: *Prošlost i sadašnjost trsatskog svetišta*), 1998. u Mariji Bistrici (na temu: *Hrvatska marijanska svetišta u duhovnoj obnovi Hrvatske*), 2002. u Splitu (na temu: *Lik BDM u propovijedima hrvatskih katoličkih obnovitelja*), 2005. u Đakovu i Aljmašu (na temu: *Aljmaško svetište i slavonski propovjednici XVIII. i XIX. st.*), 2007. u Dubrovniku (na temu: *Bogorodica u duhovnoj baštini Dubrovnika*), 2010. u Oštarijama (na temu: *Štovanje BDM na području Gospićko-senjske biskupije*) i 2013. u

Sinju (na temu: *Prouke o Svetištu Gospe Sinjske i mariološka promišljanja nakon II. vatikanskog sabora*). HMI je tako ostvario ukupno 21 nastup na međunarodnom i nacionalnom znanstvenom planu.

HMI također ima zadaću objelodanjivati rezultate i dostignuća ostvarena na svojim simpozijima, izdavanjem odgovarajućih zbornika. Tako je prouke sa znanstvenih skupova na kojima je sudjelovao sa svojim članovima i gostima-predavačima HMI prikupio i objavio u zasebnim zbornicima. Evo najprije zbornika s međunarodnih kongresa:

(Nije mi poznato da su objavljeni radovi na hrvatskom jeziku s kongresa u Rimu 1975.)

1. *Advocata Croatiae, Uloga i mjesto BDM u vjerskom i nacionalnom životu hrvatskog naroda u XVI. stoljeću*, Zbornik radova hrvatske sekcije VIII. međunarodnog mariološkog i XV. marijanskog kongresa – Zaragoza (Španjolska) 3. - 12. listopada 1979., KS i HMI, Zagreb 1981., str. 328., 21 predavanje.

2. *Mundi melioris origo – Marija i Hrvati u barokno doba*, Zbornik radova hrvatske sekcije IX. međunarodnog mariološkog kongresa na Malti 1983. godine, KS, Zagreb 1988., str. 347., 23 predavanja.

3. *Zbornik radova HMI-a s XI. međunarodnog mariološkog kongresa god. 1992. u Huelvi* zapravo je objavljen kao poseban broj *Bogoslovske smotre*, br. 1-2/1993., str. 222., 16 predavanja i 2 priopćenja.

4. *Štovanje Bogorodice u Hrvata u XIX. i XX. stoljeću*, KS i HMI, Zagreb 1990., str. 237., 22 predavanja s kongresa u Kevelaeru.

5. *Marijin lik danas*, Zbornik radova XII. međunarodnog mariološkog kongresa, Čenstohova, 18. – 24. kolovoza 1996., KS i HMI, Zagreb 1997., str. 291., 16 predavanja.

6. *Marija i Presveto Trojstvo*, Zbornik radova XX. međunarodnoga mariološko-marijanskog kongresa, Rim, 15. – 24. rujna 2000., KS i HMI, Zagreb 2002., str. 331., 13 predavanja.

7. *Mater Verbi incarnati – Marija iz Nazareta prihvaća Sina Božjega u povijesti*, Zbornik radova XXI. međunarodnoga mariološko-marijanskog kongresa, Rim, 4. – 8. prosinca 2004., KS i HMI, Zagreb 2005., str. 448., 15 predavanja.

8. *Ukazanja BDM između povijesti, vjere i teologije*, Zbornik radova XXII. međunarodnoga mariološko-marijanskog kongresa, Lurd, 4. – 8. rujna 2008., KS, Zagreb 2013., str. 467., 11 predavanja.

Evo i zbornika radova s nacionalnih znanstvenih skupova:

1. *Bogorodica u hrvatskom narodu*, Zbornik radova Prvog hrvatskog mariološkog kongresa, Split, 9. i 10. rujna 1976., KS, Zagreb 1978., str. 363., 25 predavanja.

2. Radovi sa simpozija u Mariji Bistrici 28. i 29. rujna 1981. objavljeni su o *Bogoslovske smotri*

3. *Naša prošteništa i Crkva na putu*, Zbornik radova Trećeg hrvatskog mariološkog simpozija, KS, Zagreb 1985., str. 463-692. (Pretisak iz *Bogoslovske smotre* pa su i stranice obrojčene prema BS.), 9 predavanja i 6 priopćenja sa simpozija u Mariji Bistrici.
4. *BDM u kršćanskoj dubovnosti*, KS, HMI i IKDKBF, Zagreb 1991., str. 143., 9 predavanja sa simpozija u Zagrebu.
5. *Prošlost i sadašnjost trsatskog svetišta, Dometi, Časopis za kulturu i društvena pitanja, Godina XXIV., broj 1/2/3, 1991.*, Izdavački centar Rijeka, str. 190., 18 predavanja sa simpozija na Trsatu.
6. „*Ljekarnica nebeska*” („*Pharmacopaea coelestis*”) *hrvatskoga naroda*, Zbornik radova znanstvenog simpozija HMI KBF-a Sveučilišta u Zagrebu na temu „Hrvatska marijanska svetišta u duhovnoj obnovi Hrvatske”, Marija Bistrica, 5. – 6. lipnja 1998., KS i HMI, Zagreb 2001., str. 141., 11 predavanja.
7. *Marija u propovjedima hrvatskih katoličkih obnovitelja*, Zbornik radova s nacionalnoga znanstvenog skupa u Splitu, 31. svibnja – 1. lipnja 2002., KS i HMI, Zagreb 2004., str. 280., 17 predavanja.
8. *Alma refugii Mater – Aljmaška Majka od Utočišta – Aljmaško svetište i slavonski marijanski propovjednici 18. i 19. stoljeća*, Zbornik radova Nacionalnoga mariološkog simpozija 29. travnja 2005. u Đakovu i 30. travnja 2005. u Aljmašu, KS i HMI, Zagreb 2007., str. 398., 23 predavanja.
9. *Velika Proteturica – Dubovna baština Dubrovnika posvećena Bogorodici*, KS i HMI, Zagreb 2009., str. 444., 25 predavanja sa simpozija u Dubrovniku.
10. *Beata Virgo de miraculis – Štovanje BDM na području Gospićko-senjske biskupije*, KS, Zagreb 2011., str. 357., 22 predavanja sa simpozija u Oštarijama.

K tome treba pribrojiti i Zbornik „*Ancilla Domini – Službenica Gospodnja*” u čast fra Pavla Melade, Franjevačka provincija Presv. Otkupitelja Split, Split 2000. – 2001., str. 728. U povodu 85. obljetnice života i 60. obljetnice misništva dugogodišnjega tajnika i predsjednika Papinske međunarodne marijanske akademije, objavljen god. 2000. i kao dvobroj *Kačića* (to je zapravo prava hrvatska mariologija), 35 članaka.

Ovdje treba pridodati da su članovi Hrvatske jezične sekcije svoja predavanja, držana u sklopu rada međunarodnih kongresa, prevodili na jedan od stranih jezika te su, s 5 prvih kongresa, objavljavani u zbornicima niza PAMI u Rimu, kako bi hrvatsko mariološko blago i rezultati znanstvenih istraživanja bili dostupni svjetskoj katoličkoj javnosti.

Radovi HMI-a i njegovih jezičnih sekcija na mariološkim znanstvenim skupovima, kao i suradnika u spomen-spisu objavljeni su u 16 zbornika i u trima časopisima (7 zbornika radova + 1 *Bogoslovska smotra* s međunarodnih skupova i 8 zbornika radova + 1 *Bogoslovska smotra* + 1 *Dometi* s domaćih znanstvenih skupova + jedan spomen-spis).

U pripremi su za tisak još dva zbornika, s međunarodnoga kongresa god. 2012. u Rimu i s nacionalnog simpozija god. 2013. u Sinju. U radu tih marioloških znanstvenih skupova sudjelovali su teolozi i stručnjaci s različitih područja znanosti i kulture, a raspravljali su o teološkim, liturgijskim i pastoralnim pitanjima te vidovima štovanja Blažene Djevice Marije, kao i o njezinoj nazočnosti u književnosti, različitim granama umjetnosti i kulturi.

Kada sve to zbrojimo, svojim radom HMI je ostavio dubok trag na području mariološke znanosti i marijanske pobožnosti Crkve u Hrvata te se rijetko koja teološka grana može pohvaliti da je tako dobro obrađena, što je ovoj ustanovi na ponos i ujedno dodatni poticaj za nove pothvate.

To mu i želim, uz iskrenu čestitku za ovaj i još koji jubilej.